

Avrupa Birliğı tarafından
finanse edilmektedir.

Act4EcoGender!

POLİTİKA ÖNERİSİ

Afet Yönetiminde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtiyacı

www.sosyaliklim.org

**Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.**

Bu yayın, CEİDizler hibe programı kapsamında Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. İçeriği yalnızca Sosyal İklim Derneği sorumluluğundadır ve her zaman Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmaz.

Politika Önerisi: Afet Yönetiminde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtiyacı

Yazar: GİZEM TÜRKÖĞLÜ:

Mimari Restorasyon mezunuyum aynı zamanda THOF'da halk oyunları antrenörlüğü yapmaktayım. 2011 yılından bu yana gönüllü olarak iklim krizi, çevre, kadın ve çocuk alanlarında yürütülen projelerde görev aldım. 2021 yılında Antalya Muratpaşa Belediyesi ile Çevre Haftası kapsamında farkındalık projesi gerçekleştirdim. Şu an Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği CEİDizler Faz III Hibe Programı kapsamında desteklenen Sosyal İklim Derneği yürücülüğünde ve Çiğli Belediyesi ortaklığında hayata geçen Act4EcoGender! - Çiğli'de Ekolojik Genç Kadın Hareketi projesinde genç kadın elçi olarak yer almaktayım.

Yazar: Zahraa H. Mohsin:

2018 yılından beri sivil toplum alanında hem profesyonel olarak hem de gönüllülük esasıyla çalışmaktadır. Mülteciler, Gençler ve Kadın hakları savunuculuğu yapmaktadır. Ayrıca Kadın İnsan Hakları Eğitmeni ve akran Eğitmeni olarak da görev yapmaktadır. Ayrıca Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği CEİDizler Faz III Hibe Programı kapsamında desteklenen Sosyal İklim Derneği yürücülüğünde ve Çiğli Belediyesi ortaklığında hayata geçen Act4EcoGender! - Çiğli'de Ekolojik Genç Kadın Hareketi projesinde genç kadın elçi olarak yer almaktayım.

Yönetici Özeti

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği CEİDizler Faz III Hibe Programı kapsamında desteklenen Sosyal İklim Derneği yürücülüğünde ve Çiğli Belediyesi ortaklığında hayata geçen Act4EcoGender! - Çiğli’de Ekolojik Genç Kadın Hareketi olarak hazırladığımız bu politika önerisinin amacı, genç kadınların ekolojik temelli toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki taleplerini geliştirip görünür kılarak yerel yönetimlerin bu konularda harekete geçmesini sağlamaktır. Proje kapsamında düzenlenen Genç Kadınlar İçin İklim Maratonu’nda, genç kadınlar tarafından öne çıkan en öncelikli eyleme geçilmesi gereken konu başlıklarından biri “Afet Yönetiminde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtiyacı” olarak belirlenmiştir. Genç kadınlar, afet dönemlerinde güvenlik, hijyen, barınma ve psikolojik destek vb. temel ihtiyaçlar konusunda büyük zorluklarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, afet sonrası göç eden genç kadınların adaptasyon süreçleri de önemli bir sorun olarak tespit edilmiştir.

Bu politika önerisinde, genç kadınların afet yönetimi ve hazırlık süreçlerinde karşılaştığı zorluklar ele alınmış ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulmuştur. Çiğli’deki afet yönetimi sisteminin toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle yeniden düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Özellikle, afet merkezlerinde güvenlik, hijyen ve mahremiyetin sağlanması, psikolojik destek hizmetlerinin artırılması, ve afet görevlilerinin toplumsal cinsiyet eğitimi alması gerekliliği öne çıkmaktadır. Ayrıca, Çiğli’deki yeşil alan ve toplanma merkezlerinin güvenliğinin artırılması, kadın güvenlik görevlilerinin sayısının artırılması ve afet planlamasında kadınların özel ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu önerilerin uygulanması, genç kadınların afet süreçlerinde daha güvenli ve sağlıklı bir şekilde yaşamlarını sürdürebilmelerini sağlayacak, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı afet yönetimi yaklaşımının güçlenmesine katkı sunacaktır.

Giriş

Act4EcoGender! - Çiğli’de Ekolojik Genç Kadın Hareketi olarak kaleme aldığımız bu politika önerisinin hazırlanmasındaki temel amacımız, genç kadınları ekolojik temelli toplumsal eşitliği konusunda doğrudan etkileyen konuları görünür kılmak ve yerel karar alıcıların gündemine taşımaktır. Act4EcoGender! ekibi olarak genç kadınların yerel ölçekte ekolojik temelli toplumsal cinsiyet eşitliğine dair yaşadığı sorunlara ve bu sorunlara geliştirdiği çözümlere odaklanan Genç Kadınlar İçin İklim Maratonunu, 37 genç kadın katılımıyla düzenledik. Düzenlemiş olduğumuz Genç Kadınlar İçin İklim Maratonu’nda genç kadınlar tarafından ele alınan 7 konu başlığı arasında genç kadınlar tarafından yapılan sıralamada “Afet Yönetiminde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtiyacı” en öncelikli konu başlıkları arasında yer almıştır.

31 Ocak – 2 Şubat 2025 tarihlerinde bir araya geldiğimiz Act4EcoGender: Genç Kadınlar İçin İklim Maratonu etkinliğindeki bu konu başlığı altında tartışmaya katılan genç kadınlar, Çiğli’nin afet yönetiminde toplumsal cinsiyet eşitliği ihtiyacı doğrultusunda endişe duyduklarını ifade etmişlerdir. Bu doğrultuda karar alıcılara, afet yönetiminde toplumsal cinsiyet eşitliği ihtiyacı konusunda genç kadınların yaşadığı sorunlar ve bu sorunların genç kadınlar için genç kadınlarla birlikte nasıl çözülebileceğine ilişkin çözüm önerileri bu politika önerisinde sunulmuştur. Çiğli’de yaşayan, öğrenim gören, çalışan ve günlük yaşamda vakit geçiren genç kadınlar afet yönetiminde toplumsal cinsiyet eşitliği ihtiyacını karşılamada yerel yönetimlerle iş birliği yapma arzusunu güçlü bir şekilde dile getirmektedir.

Genç kadınlar olarak, ekolojik adaletin sağlanması ve sürdürülebilir kent politikalarının geliştirilmesi için yerel yönetimleri harekete geçmeye davet ediyor, belirlediğimiz sorun alanlarını ve çözüm önerilerimizi bu politika önerisi aracılığıyla kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Bu Konu Genç Kadınlar İçin Neden Önemli?

Act4EcoGender! - Genç Kadınlar İçin İklim Maratonu'nda "Afet Yönetiminde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtiyacı" başlığında genç kadın katılımcılarla birlikte aşağıdaki sorunlar tespit edilmiştir:

- 1.Genç kadınların Çiğli'deki yeşil alan ve toplanma merkezlerinde güvenlik ihtiyacı
- 2.Mahremiyet ve kültürel hassasiyet eksikliği
- 3.Afet anında hijyen ve temel ihtiyaçlara erişimdeki sorun
- 4.Afet sonrası Çiğli'ye yerleşen genç kadınların karşılaştığı sorunlar
- 5.Afet konusundaki eğitim ve afete hazırlık sürecindeki eksiklik

Afet dönemlerinde genç kadınlar, barınma, güvenlik, hijyen ve psikolojik destek gibi temel ihtiyaçlar konusunda büyük zorluklarla karşı karşıyadır. Afet sonrası göç eden kadınlar da bu süreçte uyum sağlama konusunda ciddi engellerle karşılaşmaktadır. Çiğli'deki parklar, yeşil alanlar ve toplanma merkezlerinde yetersiz aydınlatma, güvenlik önlemlerinin eksikliği ve güvenlik görevlilerinin kadınlara yönelik hassasiyet konusunda bilinçsizliği, kadınların güvende hissetmesini zorlaştırmaktadır. Afet anlarında yaşanan belirsizlik, güvenlik risklerini daha da büyötmektedir. Genç kadınlar, güvende olmadıklarını düşündüklerinde hızlı bir şekilde destek alacakları mekanizmaların eksikliğini düşünmeleri nedeniyle daha da savunmasız hale gelmektedirler.

Afet barınma alanları ve toplanma merkezlerinde de büyük eksiklikler mevcuttur. Kadınların mahremiyetini koruyacak özel alanların olmaması, hijyen malzemelerinin eksikliği ve çocuklar için güvenli alanların bulunmaması, kadınların rahat bir şekilde temel ihtiyaçlarını karşılamalarını engellemektedir. Özellikle ped, tampon ve sabun vb. hijyen malzemelerinin temininde yaşanan aksaklıklar, kadınların fiziksel ve psikolojik sağlığını tehdit etmektedir. Genç anneler için emzirme ve bebek bakımı gibi temel ihtiyaçların karşılanacağı güvenli alanların olmaması, stres ve kaygıyı artırmaktadır.

Çiğli'ye afet sonrası, özellikle göç eden kadınların psikolojik destek, sosyal danışmanlık ve meslek edindirme vb. hizmetlere yeterli erişememesi, kadınların toplumsal hayata katılımlarını engellemektedir. Çevresel kaynaklara ve sürdürülebilir yaşam koşullarına erişimde yaşanan eksiklikler, toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini derinleştirmektedir. Ayrıca, kadınların afet sonrası süreçte doğru bilgiye erişememesi, iyileşme ve adaptasyon süreçlerini olumsuz etkilemektedir.

Afet anında görev alacak afet görevlilerinin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda yeterli eğitim almamış olması, afet müdahale süreçlerini zorlaştırmaktadır. Ayrıca, afetlere hazırlık eğitimi için sürekli bir eğitim merkezi bulunmaması, afet öncesi hazırlıkların yetersiz olmasına neden olmaktadır.

Bu Konu Genç Kadınlar İçin Neden Önemli?

Sonuç olarak, Çiğli'deki afet yönetiminde toplumsal cinsiyet eşitliği eksiklikleri (afet yönetim süreçlerinde kadınların özel ihtiyaçlarının yeterince gözetilmemesi ve kadınların afetlere hazırlık, müdahale ve iyileşme süreçlerinde yeterince temsil edilmemesi), genç kadınların afet süreçlerinde karşılaştığı zorlukları artırmakta, onların güvenliğini, sağlığını ve toplumsal entegrasyonunu olumsuz etkilemektedir. Bu durum, toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı bir afet yönetimi yaklaşımının önemini daha da vurgulamaktadır.

Çözümler Ve Uygulanabilir Politika Önerileri

Genç kadınlar, afet yönetiminde toplumsal cinsiyet eşitliği ihtiyacı konusunda etkin çözümler arayarak, yerel yönetimlerin toplumsal değişim için öncü bir rol üstlenmesini talep etmektedir. Talepler, Çiğli'deki yeşil alan ve toplanma merkezlerinin iyileştirilmesi ve cinsiyet dengeli güvenlik personelinin sağlanması, afet planlamasında kadın ve çocuk önceliği KADES uygulaması ve Çiğli'ye özgü uyarılama, mahremiyete ve kültürel hassasiyete göre afet planlamasının yapılması, Çiğli'de göç sonrası adaptasyon merkezleri, afet öncesi, sırası ve sonrasında hijyen malzemeleri temininin koordineli bir şekilde planlanması ve sağlanması konularında şekillenirken, bu taleplerin karşılanabilmesi için önerilen çözüm yolları da netleşmektedir. Çözüm önerileri aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

Çiğli'deki Yeşil Alan ve Toplanma Merkezlerinin İyileştirilmesi ve Cinsiyet Dengeli Güvenlik Personelinin Sağlanması:

Çiğli'deki parklar, yeşil alanlar ve belirlenmiş toplanma merkezleri, afet anında ve sonrasında güvenliği sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Bu alanlarda yeterli aydınlatma, güvenlik kameraları ve düzenli kontrol sağlayan güvenlik personeli bulundurulmalıdır. Güvenlik personelinin, özellikle kadın ve çocuklara yönelik hassasiyet konusunda eğitim alması sağlanmalıdır.

Çiğli'de görevli güvenlik personeli, kadınların kendilerini rahat ve güvende hissetmelerini sağlayacak şekilde cinsiyet dengeli olarak dağıtılmalıdır. Kadın güvenlik görevlilerinin sayısının artırılması ve karma ekipler oluşturulması teşvik edilmelidir. Ayrıca, güvenlik görevlilerine yönelik düzenli olarak toplumsal cinsiyet eşitliği ve hassasiyet eğitimleri verilmelidir.

Çiğli'de yer alan toplanma merkezlerinin sayısı artırılmalı ve mevcut toplanma merkezleri iyileştirilerek daha güvenli hale getirilmelidir. Çünkü bazı toplanma merkezlerinin güvenli olmayan bölgelerde bulunduğu, katılımcı genç kadınlar tarafından gözlemlenmiş ve beyan edilmiştir. Bu nedenle, toplanma merkezleri belirlenirken kadınların ve dezavantajlı grupların güvenlik ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalı, bu alanlar erişilebilir ve aydınlatılmış olmalıdır.

Çözümler Ve Uygulanabilir Politika Önerileri

Afet Planlamasında Kadın ve Çocuk Önceliği

Çiğli'nin afet planlamaları, genç kadınların ve genç annelerin çocuklarına özel ihtiyaçları ve güvenlikleri ön planda tutacak şekilde güncellenmelidir. Afet senaryoları, Çiğli'deki demografik yapı ve olası riskler göz önünde bulundurularak, genç kadınların karşılaşabileceği özel zorlukları içerecek şekilde hazırlanmalıdır. Ayrıca, Çiğli ilçesinde genç kadınların katıldığı afet planlaması toplantıları düzenlenmelidir.

KADES Uygulaması ve Çiğli'ye Özgü Uyarlama

KADES uygulamasına veya KADES uygulamasına benzer il/ilçe düzeyinde geliştirilen bir uygulamaya, afet anında genç kadınların acil yardım taleplerini iletebilecekleri "afet anında güvende değilim" butonu eklenmelidir. Ayrıca, Çiğli'de, KADES uygulamasının veya benzer özelliklere sahip geliştirilen bir uygulamanın kullanımı ve acil yardım süreçleri hakkında kadınlara yönelik bilinçlendirme çalışmaları yoğunlaştırılmalıdır. Çiğli ilçesi içinde KADES veya benzer özelliklere sahip geliştirilen bir uygulama için özel ekipler oluşturulmalıdır.

Mahremiyete ve Kültürel Hassasiyete Göre Afet Planlamasının Yapılması

Çiğli'deki afet barınma merkezleri ve toplanma alanlarında, kadınların mahremiyetini koruyacak özel alanlar oluşturulmalı ve bu alanlarda duş, tuvalet ve giyinme kabinleri gibi temel olanaklar sağlanmalıdır. Afet yardımı ve barınma hizmetleri, kadınların kültürel ve inanç farklılıklarını dikkate alarak düzenlenmeli; farklı inanç gruplarına uygun ibadet alanları ve beslenme seçenekleri sunulmalıdır. Böylece, afet sonrası barınma ve destek süreçleri herkes için güvenli, erişilebilir ve kapsayıcı hale getirilecektir.

Çözümler Ve Uygulanabilir Politika Önerileri

Çiğli'de Göç Sonrası Adaptasyon Merkezleri

Afet sonrası göçlerde, Çiğli'ye gelen genç kadınların ve genç annelerin çocuklarının adaptasyonunu ve motivasyonunu desteklemek amacıyla, Çiğli Belediyesi bünyesinde veya iş birliğiyle merkezler açılmalıdır. Bu merkezlerde, göç eden genç kadınlar için psikolojik destek, sosyal danışmanlık, kültürel etkinlikler ve meslek edindirme kursları vb. hizmetler sunulmalıdır. Ayrıca, istihdam ve uyum projeleriyle göç etmek zorunda kalan afetzedelerin yaşama uyum sağlamaları sağlanmalıdır.

Çiğli'de Afet Görevlileri Eğitimi

Çiğli'de, afet anında görev alacak kişilere telsiz kullanımı, ilk yardım, psikolojik destek ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi konularda gerekli eğitimler verilmelidir. Bu eğitimlerin düzenli ve etkili bir şekilde yapılabilmesi için Çiğli Belediyesi bünyesinde, afetlere hazırlık eğitimleri için sürekli bir eğitim merkezi oluşturulmalıdır.

Afet öncesi, sırası ve sonrasında hijyen malzemeleri temininin koordineli bir şekilde planlanması ve sağlanması

Afet anında ve sonrasında temin edilen hijyen malzemelerinin, kadınların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeterli miktarda ve çeşitlilikte olması sağlanmalıdır. Ayrıca, Çiğli ilçesinde bulunan eczaneler, marketler ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılarak hijyen ürünlerinin stoklanması ve dağıtımı konusunda protokoller imzalanmalıdır.

Sonuç

Çiğli'deki afet yönetiminde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, genç kadınların güvenliğini, sağlığını ve toplumsal entegrasyonunu doğrudan etkileyen önemli bir faktördür. Afetler, toplumun her bireyi üzerinde farklı etkiler yaratırken, özellikle kadınlar ve çocuklar daha fazla risk altındadır. Bu bağlamda, afetlere yönelik hazırlık ve müdahale süreçlerinde toplumsal cinsiyet eşitliği gözetilmelidir. Genç kadınların afet anında ve sonrasında karşılaştıkları özel ihtiyaçlar, güvenlik sorunları, hijyen eksiklikleri ve sosyal destek ihtiyaçları afet yönetimi politikalarında belirgin bir şekilde yer almalıdır.

Çiğli'deki yeşil alanlar ve toplanma merkezlerinde, güvenliğin artırılması ve kadınların rahatlıkla barınabileceği, mahremiyetlerini koruyabileceği alanların sağlanması gerekmektedir. Bu merkezlerde görevli güvenlik personelinin, kadınların güvenliğini sağlayacak şekilde dağıtılması ve kadın güvenlik görevlilerinin sayısının artırılması önemli bir adımdır. Güvenlik personelinin toplumsal cinsiyet eşitliği ve hassasiyet konusunda eğitim alması, afet süreçlerinde kadınların daha güvende hissetmesini sağlayacaktır. Ayrıca, afet planlamalarına kadınların özel ihtiyaçları dahil edilerek, afet senaryoları genç kadınların yaşadığı zorlukları da içermelidir. Bu noktada, genç kadınların da afet planlaması toplantılarına katılımı teşvik edilmelidir.

KADES veya bu uygulamaya benzer geliştirilmiş diğer uygulamaların afet anında genç kadınların güvenliğini sağlamak amacıyla güçlendirilmesi önemlidir. "Afet anında güvende değilim" butonunun eklenmesi, genç kadınların acil durumlarda hızlı bir şekilde yardım alabilmelerini sağlayacaktır. Ayrıca, Çiğli'de KADES uygulamasına benzer geliştirilmiş diğer uygulamaların kullanımının yaygınlaştırılması ve bu konuda kadınların bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Uygulamaların etkin kullanımı, afet durumlarında genç kadınların daha güvenli bir ortamda olmasına katkı sağlayacaktır.

Afet sonrası Çiğli'ye göç eden genç kadınların ve genç annelerin çocuklarının uyum süreçlerinin kolaylaştırılması, toplumsal entegrasyonlarını destekleyecektir. Bu amaçla, Çiğli Belediyesi tarafından göç eden genç kadınlar için psikolojik destek, sosyal danışmanlık ve meslek edindirme kursları vb. hizmetlerin sunulduğu merkezlerin sayısı arttırılmalıdır.. Bu merkezler, kadınların hem psikolojik hem de sosyal açıdan iyileşmelerine yardımcı olacak, aynı zamanda toplumsal hayata yeniden katılımlarını teşvik edecektir.

Sonuç

Afet görevlilerinin afet yönetimi sırasında toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitim alması, daha kapsayıcı ve etkin bir müdahale süreci sağlayacaktır. Çiğli Belediyesi, afetlere hazırlık için sürekli eğitim merkezleri oluşturmali ve afet görevlilerine telsiz kullanımı, ilk yardım ve psikolojik destek gibi önemli alanlarda eğitimler düzenlemelidir. Afet anında görev alacak kişilerin yeterli eğitim alması, müdahalelerin daha etkili ve hızlı bir şekilde yapılmasına olanak sağlayacaktır.

Afet sonrası temin edilen hijyen malzemelerinin yeterli miktarda ve çeşitlilikte olması, fiziksel ve psikolojik sağlıklarının korunması açısından kritik bir öneme sahiptir. Ayrıca, hijyen ürünlerinin temin ve dağıtımı için eczaneler, marketler ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapılması, bu malzemelerin etkili bir şekilde temin edilmesini ve dağıtılmasını sağlayacaktır.

Sonuç olarak, afet yönetiminde toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı bir yaklaşım benimsemek, genç kadınların afet süreçlerinden daha az zarar görmelerini sağlayacak, güvenlik, hijyen, barınma ve psikolojik destek gibi temel ihtiyaçların karşılanmasını temin edecektir. Bu süreçlerin doğru bir şekilde yönetilmesi, Çiğli'deki kadınların daha sağlıklı, güvende ve toplumsal yaşama daha etkin katılmalarını sağlayacaktır.

Genç kadınlar olarak, ekolojik adaletin sağlanması ve afete hazır kent politikalarının geliştirilmesi için yerel yönetimleri harekete geçmeye davet ediyor, belirlediğimiz sorun alanlarını ve çözüm önerilerimizi bu politika önerisi aracılığıyla kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.

#Act4EcoGender!

www.sosyaliklim.org

@sosyaliklim